

Räkna ljud

Åtta uppdragskort med bilder, fyra svarsalternativ och en skrivlista.

Syfte och förkunskaper

Barnet säger ett bildord, urskiljer dess enskilda språkljud och väljer hur många ljud ordet har. Detta är muntlig ljudanalys, inte läsning genom bildgissning. Barnet behöver förstå bildorden och ha provat att lyssna efter enskilda ljud. Den vuxne hjälper vid behov med skrivandet.

Förbered

Skriv ut sida 2-3 och klipp längs kortens ytterkanter. Skriv ut sida 4 till varje barn. Ha blyertspenna och sudd till hands. Behåll sida 5 som vuxenstöd. Kort 1-3 har tre ljud, 4-5 har fyra och 6-8 har fem.

Gör så här

1. Lägg korten vid en station. Barnet tar ett kort.
2. Enas om bildens benämning med hjälp av sida 5.
3. Barnet säger ordet och lyssnar på ljuden ett i taget.
4. Barnet pekar på det tal som motsvarar ljudantalet.
5. Skriv ord och antal på rätt rad på svarsbladet. Hjälp med stavningen om det behövs.
6. Kontrollera tillsammans. Barnet lämnar kortet och tar ett nytt.

Anpassa inom samma uppgift

Börja med kort 1-3 och säg ordet gemensamt. Fortsätt med 4-5 när barnet kan hålla isär tre ljud. Kort 6-8 kräver att barnet håller reda på fem ljud i två stavelser. Eleven kan skriva själv när skrivandet fungerar.

Lyssna efter

Räknar barnet språkljud eller stavelser? Använder barnet bokstavsnamn? Stanna upp vid ljud som tappas bort. Räkna exempelvis banan som fem ljud, inte två klappningar. Ljudantalet gäller målorden på sida 5.

Förslag: 5-10 minuter enskilt med vuxenstöd eller vid en liten station. Tiden är en uppskattning. Materialet är AI-granskat; ingen lärar- eller elevpilot är genomförd.

Säg ordet. Räkna ljuden.

Peka på ditt svar. Skriv ordet och antalet på svarsbladet.

1

Hur många ljud?

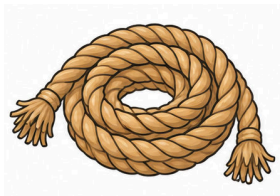
2

4

3

5

2

Hur många ljud?

5

3

2

4

3

Hur många ljud?

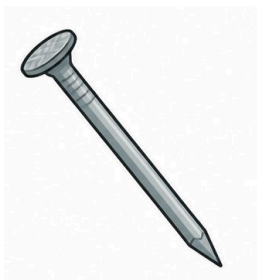
3

5

4

2

4

Hur många ljud?

3

2

5

4

Säg ordet. Räkna ljuden.

Peka på ditt svar. Skriv ordet och antalet på svarsbladet.

5

Hur många ljud?

4

3

5

2

6

Hur många ljud?

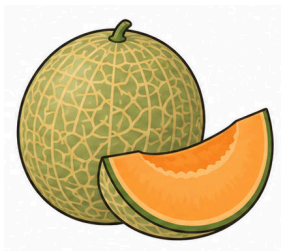
4

5

3

2

7

Hur många ljud?

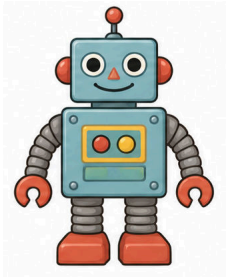
2

4

3

5

8

Hur många ljud?

5

2

4

3

Mina ljudsvar

Skriv bildordet och hur många ljud du hör. En vuxen kan hjälpa dig att skriva.

Namn: _____

Kort	Bildord	Antal ljud
1	_____	
2	_____	
3	_____	
4	_____	
5	_____	
6	_____	
7	_____	
8	_____	

Facit och vuxenstöd

Enas om målorden innan ni räknar. Räkna ljud, inte bokstavsnamn eller stavelser.

Kort	Målord	Ljud i ordning ¹	Antal
1	vas	v - a - s	3
2	rep	r - e - p	3
3	kam	k - a - m	3
4	spik	s - p - i - k	4
5	svan	s - v - a - n	4
6	banan	b - a - n - a - n	5
7	melon	m - e - l - o - n	5
8	robot	r - o - b - o - t	5

¹ Bokstäverna här hjälper den vuxne att visa ordningen. Uttala språkljuden utan extra vokal: /s/, inte bokstavsnamnet "ess". Vokalerna ska behålla ordets uttal. I dessa åtta ord motsvarar en bokstav ett ljud; det gäller inte alla svenska ord.

När bilden får ett annat namn

Använd vas, rep, kam, spik, svan, banan, melon och robot. Om barnet säger snöre eller fågel: bekräfta ordet och säg vilket ord ni räknar i den här uppgiften. Annat ord kan ge annat antal. Melonbilden visar en melon och en bit av samma frukt.

Stöd i ljudanalysen

I spik och svan hörs två konsonanter före vokalen. I banan, melon och robot räknas fem ljud, trots att orden har två stavelser. En kort konsonant ska sägas kort; lägg inte till ett extra "ö" eller "e".